

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet		24.10.2019
Kommunestyret		31.10.2019

N - Nytt vegsamband Kyrkjebygda - Tørdal - avklaringar**Vedlegg:**

- Mulighetsstudie, teknisk del, Asplan Viak, dat.09.05.19.
- Mulighetsstudie, lokale virkninger, Asplan Viak, dat. 09.05.19.
- Søknad, Kyrkjebygdheia AS, dat. 13.06.19.
- Svarbrev, Nissedal kommune, dat. 26.06.19.
- Svarbrev, Fylkesmannen, dat. 04.07.19.

Fakta i saka:

Ved rulleringa av kommunedelplanen for Kyrkjebygdheia i 2002/03 blei det i plankartet lagt inn ein trasé for framtidig bilvegsamband mellom Kyrkjebygda og Tørdal. Veglina blei lagt på sørsida av vassdraget frå Svinsundet og til den møtte eksisterande anleggsveg, fylgde så denne til kommunegrensa med Drangedal, og derifrå ville vegen med små justeringar fylgje eksisterande veg. På nissedalsida ville det bli behov for bygging av ca. 1600 meter ny veg og opprusting av ca. 1000 m anleggsveg.

Ved behandlinga den gongen blei endringa korkje kommentert eller grunngitt i saksframstillingane eller i det endelege vedtaket. Dette kan synest merkeleg, men forklaringa må vere at administrasjonen og politikarane såg på dette som ei rein «faktasupplering» av planen, jf. at det også lenge før denne tid har vore tale om, og ønske om, dette vegsambandet.

Då kommunedelplanen blei tatt opp til ny vurdering/rullering i 2007/08, blei derimot vegsambandet omtala i saksframstillingane. I saka som fylgde høyringsutkastet til planen er omtalen slik (f-sak 069/08, 26.06.08):

Ny vegtrasé Kyrkjebygda – Tørdal.

I gjeldande plan ligg det planlagte vegsambandet mellom Kyrkjebygda og Tørdal inne med ein planlagt vegtrasé på sørsida av Svinsundvatn og Buvatn, til kommunegrensa. Det er stilt spørsmål ved om også delar av eksisterande vegtrasé bør leggst om dersom vegen skal få tilfredsstillande standard som gjennomgangsveg. Det er difor lagt inn ein alternativ trasé på strekninga frå Svinsundvatn og opp til området rundt den gamle støylen Homme. Fordelane med omlegginga vil vere betre kurvatur- og stigningstilhøve samstundes som eksisterande byggeområde i Breili, Stokkosen og Veum hyttegrennd blir avlasta trafikken, og planlagt byggeområde nord for Kjempåsvatn får grei tilkomst.

Det er derimot ikkje sett nøye nok på eventuelle fylgjer denne omlegga kan få for skiløype-nettet. Forslaget blir difor tatt med i høyringsutkastet med dette atterhaldet.

Og i saka ved godkjenning av planen, står det dette (k-sak 089/08, 13.11.08):

Ny vegtrasé Kyrkjebygda – Tørdal.

I gjeldande plan ligg det planlagte vegsambandet mellom Kyrkjebygda og Tørdal inne med ein planlagt vegtrasé på sørsida av Svinsundvatn og Buvatn, til kommunegrensa mot Drangedal. I høyringsutkastet til ny plan blei det stilt spørsmål ved om også delar av eksisterande vegtrasé bør leggjast om dersom vegen skal få tilfredsstillande standard som gjennomgangsveg. Det er difor lagt inn ein alternativ trasé på strekninga frå Svinsundvatn og opp til området rundt den gamle støylen Homme. Fordelane med omlegginga vil vere betre kurvatur- og stigningstilhøve samstundes som eksisterande byggeområde i Breili, Stokkosen og Veum hyttegrennd blir avlasta trafikken, og planlagt bygge-område nord for Kjempåsvatn får grei tilkomst.

Høyringsuttalen frå Stokkosen hyttevev støttar fullt ut opp om denne omlegginga, då den vil føre gjennomgangstrafikken bort på nærområdet til vel-laget. Drangedal kommune tek opp att si støtte til ein gjennomgangsveg, men uttalar seg ikkje om den framlagte omlegginga. Korleis resultatet av høyringsrunden elles skal tolkast, er usikkert. Det bør likevel konkluderast med at forslaget bør bli liggande som ei mogeleg løysing. Avklaringa får kome ved seinare detalplanleggingar.

Ved den siste rulleringa av kommunedelplanen for Kyrkjebygdheia i åra 2013-17, blei det ikkje gjort planendringar med omsyn til denne vegtraséen. Det må tolkast som om saksframstillinga og vedtaket på dette punktet frå 2008 ligg fast.

I 2014 godkjente kommunen (k-sak 093/14) detaljreguleringsplanen *Bakkebufjellet*. Planen la til rette for etablering av over 600 nye fritidsbustader. I denne planprosessen blei standarden på dagens tilkomstveg (Grimstveitvegen) og auka trafikkstøy som fylgje av vidare utbygging, eit tema. Kommunen slo fast at noko måtte gjerast i høve til dagens situasjon. Frå saksframstillinga blir dette sitert:

Kommunen kan i dag ikkje fastslå omfang eller traséval for ein slik ny tilkomstveg. Rekkefylgje-føreseigna må derimot sikre at dette kjem til ny politisk behandling, og der konsekvensane av ulike omleggingsalternativ er blitt vurdert. Det kan likevel peikast på fire hovudalternativ for omlegging/utbetring av tilkomstvegen (sjå kartvedlegg).

- 1. Ein ny tilkomstveg til Kyrkjebygdheia frå Tørdal. Denne har lege inne som framtidig trasé i kommunedelplanen for Kyrkjebygdheia frå 2003. Over halvparten av hytteeigarane i dette området vil få dette som kortaste tilkomstveg.*
- 2. Ei omlegging av Grimstveitvegen/nedre del av Heivegen via Tveitanegrenda. Denne traseen ligg òg inne i kommunedelplanen, men er truleg mindre aktuell ettersom det ikkje blir alpinbakke-utbygging i Skornetten.*
- 3. Ei omlegging av Grimstveitvegen/nedre del av Heivegen ved å fylgje alternative traséar langs Dampedalsåna.*
- 4. Ei omlegging av delar av Grimstveitvegen, på strekninga mellom Flaten og Haugen, og opp til bomkassa (A), eventuelt noko lenger av jordvernomsyn (B).*

I sjølve planen blei det ut frå dette lagt til ei ny rekkefylgjeføresegn, nr. 11:

Hele eller deler av adkomstveien til Bakkebufjellet må legges om, og de deler av veien som ikke blir lagt om, må bygges om fram til nedre avkjøring til Bakkebufjellet, seinest når det er gitt 50 nye byggeløyve for fritidsboliger i dette planområdet. Plan for omlegging og ombygging skal forhåndsgodkjennes av kommunen. En slik plan skal bygge på faglige vurderinger der alternative løsninger skal være utreda som en del av beslutningsgrunnlaget.

I 2019 har Drangedal kommune fått utarbeidd to rapportar om moglege konsekvensar av etablering av dette vegsambandet. Den eine omhandlar tekniske data og byggekostnader for prosjektet. Den andre er eit «mulighetsstudie – lokale virkningar» av vegsambandet. Begge rapportane er utarbeidd av Asplan Viak, og ligg som vedlegg i saka her.

Nissedal kommune og Drangedal kommune mottok brev (søknad) frå Kyrkjebyggdheia AS, dat. 13.06.19 der det blei stilt spørsmål om kva kommunen ville krevje for å kunne behandle ein byggesøknad for dette prosjektet. Nissedal kommune svara 26.06. på dette brevet. Den førebelse konklusjonen var at det ikkje ville bli sett krav om detaljreguleringsplan, men at traséen måtte undersøkast med omsyn til kulturminne og til biologisk mangfald. Spørsmålet blei også vidaresendt til Fylkesmannen og fylkeskommunen for deira vurderingar. Svaret frå Fylkesmannen gir ikkje grunn til eit endra syn på dette.

I brevet opplyser søker at han har fått løyve av alle grunneigarar på aktuell strekning til å bygge vegen, (strekninga frå Svinsundet til kommunegrensa). Selskapet har seinare opplyst at det nå er engasjert firma for arkeologisk undersøkingar og for biologisk mangfald-registreringar.

På kommunedelplankartet er vegtraséen synt som juridisk line, men det er ikkje lagt inn nytt arealføremål. Det blir tolka slik at vegen vil bli gåande i LNF-areal. På strekninga der vegen går ut av kommunedelplankartet og over på kommuneplankartet, er ikkje vegtraséen teikna inn. Denne feilen oppstod ved rulleringa i 2014. På kartet frå 2008 låg han inne. Også i kommuneplanen er arealet LNF-areal. Ut frå dette vel kommunen å sjå på heile tiltaket som avhengig av dispensasjon frå arealføremålet, og det må fremjast dispensasjonssøknad for tiltaket etter plan- og bygningslova (pbl) §19-2 før søknaden eventuelt kan behandlast som byggesak etter pbl §20-3.

Rådmannen har registrert at det i lokalsamfunnet er ulike meiningar om tiltaket sambindingsveg vil vere ei tenleg og god løysing. Særleg er det kome fram kritiske merknader frå personar knytt til handelsnæringa i kommunen. Kritikken går på at vegprosjektet vil føre til omsetjingssvikt grunna mindre gjennomgangstrafikk frå hytteeigarane.

På bakgrunn av dette, og også fordi det har gått fleire år sidan temaet var på den politiske dagsorden, er det vald å legge problemstillinga kring vegprosjektet fram for formannskapet og kommunestyret for ei avklaring. Avklaringa må gå på om prosjektet sambandsveg i det heile skal kunne realiserast, på avgjerdsgrunnlaget eit slikt vedtak skal gjerast på, og på kva vilkår som skal/kan setjast dersom det blir gitt klarsignal til vegbygginga. Det er ikkje søkt om, eller planar om, å bruke kommunale kroner til veganlegget.

Vurdering:

Av tidlegare planbehandlingar der vegsambandet Kyrkjebygda - Tørdal er omtala, jf. faktadelen, går det fram at det ikkje er stilt krav om detaljreguleringsplan eller eigne rekkefylgjekrav før dette vegprosjektet kan gjennomførast. Når rådmannen likevel har bedt om at det blir utført kulturminneregistrering og biologisk mangfaldregistrering (forutan koordinatfesta veglinesenter), er det for å få eit betre grunnlag ved dispensasjonsbehandlinga. Før slik behandling vil rådmannen sørge for at søknaden kjem på ei brei høyring der forutan statlege og regionale fagetatar og grunneigarar/naboar, særleg næringsdrivande innan handel får høve til å uttale seg.

Politisk nivå skal derimot ikkje bli avskore frå å velje eit anna behandlingssløp. Det er difor saka blir lagt fram for formannskapet/kommunestyret for ei slik avklaring.

Alternativa her kan vere alt frå å seie nei til prosjektet allereie nå, be om at det blir utarbeidd detaljreguleringsplan eventuelt med rekkefylgjekrav før søknaden kan avgjerast, setje vilkår for eit dispensasjonsvedtak, til dømes om at også strekninga Homme-Svinsundet blir bygd, eller før det blir tatt stilling til dispensasjonssøknaden, be om, på søkars rekning, å få utarbeidd ein uavhengig rapport om verknadene lokalt av eit vegsamband.

Ut frå at arealplanar i Nissedal kommune skal vere føreseielege, og då kommunen ikkje sjølv skal bidra til finansieringa av vegen, meiner rådmannen det må vere sterke argument for å særbehandle dette prosjektet. Eit avslag alt nå må difor ha ei tydeleg grunngeving. Ei slik grunngeving finn ikkje rådmannen grunnlag for.

Rådmannen er derimot klar på at ein dispensasjon / eit byggeløyve for sambindingsvegen ikkje oppfyller eller erstattar rekkefylgjekravet (sjå faktadelen) i reguleringsplanen *Bakkebufjellet*, kva gjeld kravet om ombygging/omlegging av Grimstveitvegen m.m. Rådmannen er også kjent med at søkar (Kyrkjebygdheia AS) ikkje har skaffa seg vegrett i Grimstveitvegen eller Heivegen for dei utbyggingsrettane selskapet har på eigedomane 8/1, 9/1 og 10/1. Ein sambindingsveg endrar ikkje på dette tilhøvet. Vegrett er derimot av privatrettsleg karakter, og noko kommunen ikkje skal ta omsyn til ved saksbehandlinga av dispensasjons- og byggesøknaden.

Rådmannen si tilråding:

Nissedal kommunestyre gir klarsignal til at bygging av ny/opprusting av eksisterande veg på strekninga Svinsundet-kommunegrensa mot Drangedal kan behandlast som ein dispensasjonssøknad frå LNF-føremålet etter pbl §19-2 når desse dokumenta ligg føre:

- Vegplan som syner innmålt senterline.
- Kulturminneregistrering av vegtraséen.
- Biologisk mangfaldregistrering av vegtraséen.

Søknaden skal sendast på ei brei høyring før den blir avgjort av formannskapet.